

Tarkastusvaliokunta

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2024

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2024 (K 9/2025 vp): Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- puheenjohtaja Saara-Sofia Sirén, eduskunnan tilintarkastajat
- partner, KHT, JHT Tiina Lind, BDO Oy
- apulaisjohtaja Katja Creutz, Ulkopoliittinen instituutti

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Eduskunnan tilintarkastajien Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, kirjanpidosta ja hallinnosta vuodelta 2024 antaman tilintarkastuskertomuksen johdosta tarkastusvaliokunta toteaa, että tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että tilintarkastuksella hankitaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko johtaja ja apulaisjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus virastoa kohtaan, taikka rikkoneet Valtiokonttorin määräyksiä, talousarvioasetusta tai viraston taloussääntöä. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty viraston johdon toiminnan lainmukaisuutta.

Ulkopoliittinen instituutti on nettobudjetoitu kirjanpitoyksikkö. Vuonna 2024 instituutin toimintamenoihin myönnettiin 5,0 miljoonan euron nettomääräraha. Myönnettyistä määrärahoista käytettiin 4,3 miljoonaa euroa ja lisäksi edelliseltä vuodelta siirtynyttä erää käytettiin 0,3 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle siirtyi 0,7 miljoonaa euroa. Valiokunnan asiantuntijakuulemisen mukaan siirtyvän erän kasvuun vaikuttivat loppuvuonna varmistuneet ulkopuolisen rahoituksen hankkeet sekä onnistuneet säästötoimenpiteet.

Valiokunnan mietintö TrVM 7/2025 vp

Arvonlisäveromenot budjetoidaan erilliselle arviomäärärahamomentille, jolle oli varattu 260 000 euroa. Arvonlisäveromenot ylittyivät 20 487 euroa (7,9 prosenttia). Ylitys johtuu kustannusten noususta sekä arvonlisäverokannan korottamisesta. Suurin yksittäinen kuluerä oli Ulkopoliittisen instituutin vuonna 2024 toteuttama verkkosivu-uudistus. Kansliatoimikunta myönsi ylitysluvan 6.2.2025.

Kertomusvuonna instituutille kertyi tuottoja talousarvion ulkopuolisista lähteistä 1,5 miljoonaa euroa, joka on 0,3 miljoonaa euroa (24 prosenttia) enemmän kuin vuonna 2023. Ulkopuolisesta rahoituksesta 1,1 miljoonaa euroa oli yhteisrahoitteista hankerahoitusta, jonka omarahoitusosuus oli 44 prosenttia. Yhteisrahoitteisista hankkeista euromääräisesti suurimmat vuonna 2024 käynnissä olleet tutkimushankkeet olivat Suomen Akatemian, Huoltovarmuuskeskuksen, EU:n ja Business Finlandin rahoittamia.

Ulkopoliittisen instituutin toiminnan kulut vuonna 2024 olivat yhteensä 6,2 miljoonaa euroa (6,4 miljoonaa euroa vuonna 2023). Suurin kuluerä oli henkilöstökulut (4,6 miljoonaa euroa), jotka kasvoivat 3,4 prosenttia. Seuraavaksi suurimmat kuluerät olivat palveluiden ostot (0,7 miljoonaa euroa) ja vuokrat (0,6 miljoonaa euroa). Palveluiden ostot vähenivät 11,6 prosenttia. Muut kulut (0,2 miljoonaa euroa) puolittuivat edellisvuodesta johtuen erityisesti tutkijoiden matkabudjettien supistamisesta ja tapahtumien matkakulujen vähentymisestä.

Vuoden 2024 lopussa Ulkopoliittisen instituutin palveluksessa olevan henkilöstön määrä oli 66 (vuoden 2023 lopussa 65). Henkilöstöstä tutkijoita oli 44, ja heidän määränsä kasvoi edellisvuodesta viidellä samalla kun muun henkilöstön määrä väheni neljällä.

Valiokunta toteaa, että eduskunnan tilintarkastajien lausunnon mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat viraston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Ulkopoliittisen instituutin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Tarkastusvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 9/2025 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Valiokunnan mietintö TrVM 7/2025 vp

Helsingissä 8.5.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd

varapuheenjohtaja Veijo Niemi ps

jäsen Hanna Holopainen vihr

jäsen Tomi Immonen ps

jäsen Janne Jukkola kok

jäsen Arja Juvonen ps

jäsen Teemu Kinnari kok

jäsen Antti Kurvinen kesk

jäsen Aki Lindén sd

jäsen Ville Merinen sd

jäsen Sari Tanus kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

tarkastusneuvos Minna Tiili